

ÆLDREMINISTERIET

Folketingets Ældreudvalg

Holbergsgade 6
1057 København K
Telefon 33 92 93 00
post@aeldremin.dk
www.aeldremin.dk

Sagsnr.
2024 - 8597

Doknr.
941163

Dato
04-12-2024

Folketingets Ældreudvalg har d. 14. november 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 2 til L 91 til ældreministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 2:

“Vil ministeren redegøre for, hvad der er baggrunden for, at der er plejehjem og plejeenheder, som vil få tilsynsbesøg hvert 5. år, og hvordan adskiller det sig fra hyppigheden af tilsyn i dag?”

Svar:

Indledningsvist vil jeg gerne understrege, at frekvensen for tilsynsbesøg hvert femte år er en minimumsgrænse for, hvor ofte ældretilsynet fysisk skal ud og vurdere kvalitet i helhedsplejen på de enkelte plejehjem og i hjemmeplejeenhederne.

Inden for de fem år kan ældretilsynet gennemføre reaktive tilsyn – det vil sige tilsyn på baggrund af konkret bekymring for udfordringer med kvalitet i helhedsplejen. Det betyder, at hvis ældretilsynet vurderer, at der er en konkret bekymring for kvalitetsudfordringer, og det bedst kan undersøges ved et tilsynsbesøg, så skal tilsynet gennemføre det. Det er væsentligt at understrege, at der ikke er en øvre grænse for, hvor ofte ældretilsynet kan gennemføre reaktive tilsyn. Ligeledes er der ikke en grænse for, hvor tæt disse tilsyn kan ligge på hinanden tidsmæssigt.

Baggrunden for at lægge tilsynsfrekvensen på minimum hvert femte år er derfor både at varetage hensynet til de ældres retssikkerhed, ved at kvaliteten i helhedsplejen som minimum påses en gang inden for denne periode, og samtidig varetage hensynet til kun at belaste plejeenhederne med tilsyn, når det er nødvendigt, og der er et reelt behov. Derudover vil den ældres handlekommune med forslaget til ældrelov (L 89) fortsat have en forpligtelse til løbende at følge de enkelte sager for at sikre, at hjælpen fortsat opfylder formålet (det personrettede tilsyn).

Kommunernes eget ældretilsyn har i dag en forpligtelse i serviceloven til hvert år at foretage mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg på plejehjem m.v., i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og i andre tilsvarende boligenheder i kommunen samt med friplejeboliger beliggende i kommunen. Der er derimod ikke en

forpligtelse i serviceloven til at udføre tilsynsbesøg med en fast frekvens i forhold til hjemmeplejen. Der er ligeledes ikke en forpligtelse i serviceloven til at udføre reaktive tilsyn. Kommunen er imidlertid forpligtet til at reagere på oplysninger om bekymrende forhold, f.eks. med et reaktivt tilsyn, som følge af kommunalbestyrelsens myndighedsansvar.

Forsøgsordningen med det statslige ældretilsyn i regi af Styrelsen for Patientsikkerhed fører i dag et risikobaseret tilsyn med den social- og plejefaglige indsats på plejecentre, midlertidige pladser og hjemmeplejeenheder. Der er ikke fastsat krav om tilsynsbesøg med en fast frekvens. I praksis gennemfører det statslige ældretilsyn tilsyn med ca. 10 pct. årligt af det samlede antal plejeenheder ud fra stikprøver (planlagte tilsyn) og bekymringshenvendelser til ældretilsynet (reaktive tilsyn). Det svarer således til tilsynsfrekvens for det statslige ældretilsyn på ti år.

Derudover kan det udledes af nyere undersøgelser, som har afdækket tilsynsmyndigheder bredt set, deres tilsynsfrekvens samt tilgang, sanktioner m.v., at der er stor variation på tværs af forskellige kommunale og statslige tilsyn, bl.a. det sundhedsfaglige tilsyn, Arbejdstilsynet, Fødevarestyrelsens fødevarekontrol, diverse tilsyn på social- og børneområdet m.fl., når det kommer til tilsynsfrekvens. For nogle tilsyn er der krav om en fast tilsynsfrekvens, mens der for andre er et krav om at agere risikobaseret uden en fast frekvens. Derudover varierer perioden for tilsynsfrekvenserne også på tværs fra f.eks. årlige tilsyn til tilsyn med ti pct. årligt, hvor frekvensen mellem tilsynsbesøgene således er på ti år.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at vi her har at gøre med et nyt, tværkommunalt ældretilsyn, hvor vi tager et opgør med den nuværende tænkning og ensidige kontroltilgang som forudsætning for kvalitet. Ældretilsynet vil derfor bistå den enkelte plejeenhed med rådgivning og sparring om kvalitet i helhedsplejen både i forbindelse med tilsyn og på baggrund af anmodning fra plejeenhedens ledelse eller den ældre eller dennes pårørende. Derudover vil ældretilsynet føre et risikobaseret og reaktivt tilsyn med kvalitet i helhedsplejen i de enkelte plejeenheder. Herudover vil ældretilsynet være en direkte linje for de ældre, deres pårørende, personalet m.fl. at henvende sig til – med mulighed for at være anonym – med oplysninger om bekymrende forhold i plejeenhederne (Ældrelinjen). Fælles for ældretilsynets opgaver, formål, metode vil være det læringsorienterede sigte og den dialogbaserede tilgang. Forventningen er, at behovet for tilsyn vil blive reduceret både som følge af muligheden for rådgivning og sparring fra ældretilsynet, og som følge af den risikobaserede tilgang, hvor indsatsen fokuseres mod de plejeenheder, hvor behovet reelt er.

Supplerende til ovenstående kan jeg i det hele henvise til min besvarelse af spørgsmål 5 til L 91, hvor der overordnet redegøres for de tilsyn, der er på ældreområdet i dag.

Med venlig hilsen
Mette Kiergaard
Ældreminister

Bilag:
Bilag 1 – Svar på spørgsmål 5 til L 91